

R e s e r v a t i o n:

af Herr *O. Månsson*;

Herr *Hasselrot* har velat anmäla, att han ej deltagit i behandlingen af detta ärende; och

Herr *J. Ekman*, att han ej deltagit i den slutliga justeringen af Utlåtandet.

N:o 4.

Ank. till Riksd. Kansli den 5 Maj 1873, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt förslag om införande i gällande lag för enskilda sedelutgifvande banker af en föreskrift rörande skyldighet för dem att i hufvudstaden hålla gemensamt kontor för sedlarnes invexling.

I motion, väckt inom Första Kammaren, N:o 22, har Herr *Nordström*, under anförande af de åsikter, hvilka den år 1858 tillförordnade s. k. Finanskomitéen uti dess den 30 Juni 1860 afgifna betänkande angående bankväsendet uttalat rörande en centralisering i hufvudstaden af den hvarje enskild bank åliggande skyldighet att invexla sina sedlar, hemställt att, då det måste vara af yttersta vikt att de enskilda bankernas vexlingskassor ställas under kontroller, som gjorde det omöjligt att för andra ändamål missbruka de för invexlingen afsedda kontanta tillgångar, i lagen om enskilda banker måtte införas föreskrift, antingen att de enskilda banker, hvilka hädanefter erhålla oktroj eller för hvilka redan meddelade oktrojer förnyas, skola hafva åliggande att i hufvudstaden hålla gemensamt kontor för deras sedlars invexling, uti hvilket kontors förvaltning en af Kongl. Maj:t utsedd och af enskilda bankerna aflönad person skall deltaga; eller ock att de enskilda sedelutgifvande bankerna skola med Sveriges Riksbank träffa aftal, att denna åtager sig infria de enskilda bankernas sedlar, med skyldighet för dessa enskilda banker att tillhandahålla Riksbanken för sedlarnes inlösen erforderligt belopp i riks-

mynt eller Riksbankens sedlar; samt att, då dessa beslut ännu icke på flera år torde kunna vinna tillämpning äfven på redan existerande eller oktrojerade sedelbanker, Kongl. Maj:t under tiden egde vidtaga de noggrannare kontrollåtgärder, hvilka måtte finnas lämpliga till förebyggande af missbruk i nu antydda hänseenden.

I afseende på första alternativet bör tagas i betraktande, att den invexling af enskilda banksedlar, som landsortsbankerna hittills anordnat i hufvudstaden, är helt och hållet frivillig, enär bankerna äro skyldiga endast att vid sina hufvudkontor invexla egna sedlar mot riksmünt.

Såsom det af motionens innehåll vill synas, är nu motionärens mening, att de enskilda bankerna i landsorten skulle, jemte skyldigheten att vid hufvudkontoren invexla sina sedlar med mynt eller Riksbankens sedlar, *åläggas* enahanda invexlingsskyldighet i hufvudstaden. Men en sådan dubbel vexlingsskyldighet öfverensstämmer icke med i allmänhet gällande grundsatser, och Sveriges Riksbank är icke ålagd en vidsträcktare skyldighet, än att vid hufvudkontoret invexla sina sedelförbindelser. Det torde ock kunna vara tvifvel underkastadt, huruvida det är riktigt att bankernas kontanta tillgångar koncentreras i hufvudstaden, eller om icke det gäfves större trygghet för hvarjehanda händelser, om dessa tillgångar vore fördelade på de särskilda orter, hvarest bankerna hafva sina hufvudkontor.

Hvad åter angår det andra alternativet, så ehvad åsigt man må hysa om lämpligheten af en sådan anordning som den sistnämnda, måste i första rummet tagas i betraktande, att densamma desto mindre kan genom lagen för enskilda banker åläggas dem, som möjligheten af ett afstal beror äfven på Riksbanken och således icke kan åstadkommas annat än på den frivilliga öfverenskommelsens väg.

Då slutligen motionären, under anförande att de af honom föreslagna, nu omförmälda åtgärder icke kunde på flera år vinna tillämpning på redan existerande banker, gjort framställning att Kongl. Maj:t under tiden skulle ega vidtaga de noggrannare kontrollåtgärder, hvilka måtte finnas lämpliga till förebyggande af missbruk i de antydda hänseendena; så får Utskottet för sin del fästa uppmärksamheten derpå, att, om anledning finnes eller skulle visa sig att missbruk verkligen ega rum, Kongl. Maj:t är fullt oförhindrad både att låta undersöka förhållandet, och att meddela sådana förordnanden, hvarigenom missbruken må blifva undanröjda.

På grund af det anförda och under erinran om hvad Utskottet i dess betänkande N:o 3 redan yttrat om önskvärdheten af en omarbetning af nu gällande lagstiftning angående det enskilda bankväsendet, får Utskottet hemställa,

att

att Herr Nordströms förevarande motion ej må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 5 Maj 1873.

J. v. Schwerin.

Utskottets Ordförande.

Herr *Hasselrot* vill hafva anmält, att han ej deltagit i behandlingen af detta ämne, och Herr *J. Ekman* att han ej deltagit i utlåtandets slutliga justering.

N:o 5.

Ank. till Riksd. Kansli den 5 Maj 1873, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion att ansvarighetslagen den 12 September 1868 för de af Riksdagen förordnade ledamöter i styrelserna för Riksbankens lånekontor i orterna måtte förklaras gällande för de styrelser, som hädanefter komma att af fullmäktige förordnas.

I en inom Första Kammaren af Herr *Th. Wijkander* väckt motion, N:o 47, hvilken hänvisats till Banko-Utskottet och af detta öfverlemnats till Sammansatt Banko- och Lag-Utskott, har, sedan styrelserna för Riksbankens alla afdelningskontor från och med nästa års ingång komma att tillsättas af bankens fullmäktige, i stället för, såsom hittills, af Riksdagen, och då i följd häraf »ansvarighetslagen för de af Riksdagen förordnade ledamöter i styrelserna för Sveriges Riksbanks lånekontor i orterna», gifven Stockholms Slott den 12 September 1868, skulle från och med 1874 års ingång upphöra att kunna tillämpas samt för nämnda styrelser der-efter icke andra ansvarsbestämmelser vara gällande, än de, som ur allmänna strafflagen skulle kunna hemtas, blifvit hemställt, att Riksdagen för sin del måtte besluta, att »ansvarighetslagen för de af Riksdagen förordnade ledamöter i styrelserna för Sveriges Riksbanks lånekontor i orterna» måtte förklaras vara i tillämpliga delar för berörda styrelser gällande äfven sedan de komma att af bankens fullmäktige, i stället för af Riksdagen, tillsättas.